

Att screena och utvärdera med formuläret ISAP

Johan Strömbeck
Beteendevetare, master i psykologi, doktorand i psykologi vid Åbo Akademi
Forskning- och utvärderingsansvarig Magelungen
Johan.strombeck@magelungen.com
073 984 37 67

2025-05-22

1

Regular school attendance is fundamental to children's success in academic, language, social, and work-related domains. School attendance provides youth a setting for academic development, a language-rich environment, and opportunities to develop social competence and relationships. <i>(Kearney & Graczyk, 2014)</i>	Skolfrånvaro orsakar lidande... Depressiva symptom Försämrat självförtroende <i>(Karel m fl., 2022)</i> Negativa effekter på familjen <i>(Dannow m fl., 2020)</i>	...och leder till: - sämre läskunnighet - sämre betyg - mer frånvaro i ungdomsåren <i>(Ansati & Pianta, 2019)</i> Skolk associerat med negativa livsutfall, brottslighet och alkoholmissbruk <i>(Roque m fl., 2017)</i>										
Sverige Hösten 2020: - 1 av 20 var ogiltigt frånvarande minst 5 % - 1 av 4 var borta mer än 15 % <i>(Skolverket, 2021)</i>	<table border="1"> <tr> <td>Australien</td> <td>Närvaron var 91,4 % i årskurs 1–10</td> </tr> <tr> <td>Japan</td> <td>3,9 % i årskurs 7–9 var frånvarande mer än 30 dagar under år 2019</td> </tr> <tr> <td>USA</td> <td>16 % var frånvarande mer än 15 dagar under 2015/2016</td> </tr> <tr> <td>England</td> <td>11 % var frånvarande mer än 10 % under 2016/2017</td> </tr> <tr> <td>Tyskland</td> <td>4,1 % av eleverna i åldrarna 11–19 rapporterade mer än 4 dagars olovlig frånvaro under en månad <i>(Gren-Landell, 2021)</i></td> </tr> </table>		Australien	Närvaron var 91,4 % i årskurs 1–10	Japan	3,9 % i årskurs 7–9 var frånvarande mer än 30 dagar under år 2019	USA	16 % var frånvarande mer än 15 dagar under 2015/2016	England	11 % var frånvarande mer än 10 % under 2016/2017	Tyskland	4,1 % av eleverna i åldrarna 11–19 rapporterade mer än 4 dagars olovlig frånvaro under en månad <i>(Gren-Landell, 2021)</i>
Australien	Närvaron var 91,4 % i årskurs 1–10											
Japan	3,9 % i årskurs 7–9 var frånvarande mer än 30 dagar under år 2019											
USA	16 % var frånvarande mer än 15 dagar under 2015/2016											
England	11 % var frånvarande mer än 10 % under 2016/2017											
Tyskland	4,1 % av eleverna i åldrarna 11–19 rapporterade mer än 4 dagars olovlig frånvaro under en månad <i>(Gren-Landell, 2021)</i>											

2

Hur motverkar vi då denna frånvaro?

Hur tar vi reda på vad frånvaron beror på?

Hur upptäcker vi vilka det är som riskerar
att falla in i frånvaro?

3

Dr. Martin Knollmann

Psykolog, forskare

Chef för en klinik specialiserad på SAP

Essen

Tyskland

4

5

6

Inventering av skolfrånvaroproblem (ISAP)

- Identifiera svårigheter relaterade till skolfrånvaroproblematik
- Ungdom/Förälder
- 48/49 frågor
- 13 Delskalor
 - Depression
 - Social fobi
 - Separationsångest
 - Prestationsångest
 - Agorafobi/panik
 - Somatiska besvär
 - Olust för att gå till skolan
 - Aggression
 - Problem med klasskamrater
 - Problem med lärare
 - Problem med specifik skola
 - Familjeproblem
 - Problem med föräldrarna

Inventering av problematisk skolfrånvaro (ISAP)
 "Inventory of school attendance problems" (ISAP) (Knollmann et al., 2018)
 Svensk version av Ola Tengnér, legitimerad lärare-specialpedagog.

Namn: _____ Ålder: _____ Kön: man kvinna annan
 Skola/skolform: _____ Årskurs: _____

Dessa frågor handlar om känslor och problem kopplat till skolnärvaro.
 Vänligen svara på dessa frågor först.

1. Uppskatta hur många gånger du har missat skolan under de senaste 12 skolexamen (lov ej medräknat), oavsett anledning.

Inte alls	ibland	ofta	mycket ofta	mestadels	alltid/nästan
(missat upp till 4 skoldagar)	(missat 5-12 skoldagar)	(missat 13-36 skoldagar)	(missat 37-48 dagar)	(missat mer än 48 skoldagar)	

2. Hur skulle du beskriva din frånvaro i skolan? Har du snarare giltig eller ogiltig frånvaro. Giltigt är när det är godkänt av t.ex. vårdnadshavare eller läkare. Vänligen kryssa i.

alltid giltig frånvaro	ibland giltig frånvaro	ofta giltig frånvaro	mycket ofta giltig frånvaro	mestadels giltig frånvaro	alltid ogiltig frånvaro
------------------------	------------------------	----------------------	-----------------------------	---------------------------	-------------------------

3. Hur svårt är det under skolexamen (måndag till fredag) för dig att:

...sovna på kvällen?	Inte alls	något	ganska	mycket
...stiga upp på morgonen?	Inte alls	något	ganska	mycket
...lämna hemmet på morgonen?	Inte alls	något	ganska	mycket
...gå till skolan?	Inte alls	något	ganska	mycket
...komma in på skolans område/skolbyggnaden?	Inte alls	något	ganska	mycket
...gå in till klassen?	Inte alls	något	ganska	mycket
...gå på rast?	Inte alls	något	ganska	mycket
...stanna i skolan tills skoldagens slut?	Inte alls	något	ganska	mycket

4. När jag är frånvarande från skolan...

...är jag ensam hemma.	aldrig	ibland	ofta	för det mesta
...är jag ute ensam eller ute med vänner.	aldrig	ibland	ofta	för det mesta
...är jag tillsammans med en vuxen hemma.	aldrig	ibland	ofta	för det mesta

7

Inventering av problematisk skolfrånvaro (ISAP)
 "Inventory of school attendance problems" (ISAP) (Knollmann et al., 2018)
 Svensk version av Ola Tengnér, legitimerad lärare-specialpedagog.

Namn: _____ Ålder: _____ Kön: man kvinna annan
 Skola/skolform: _____ Årskurs: _____

Dessa frågor handlar om känslor och problem kopplat till skolnärvaro.
 Vänligen svara på dessa frågor först.

1. Uppskatta hur många gånger du har missat skolan under de senaste 12 skolexamen (lov ej medräknat), oavsett anledning.

Inte alls	ibland	ofta	mycket ofta	mestadels	alltid/nästan
(missat upp till 4 skoldagar)	(missat 5-12 skoldagar)	(missat 13-36 skoldagar)	(missat 37-48 dagar)	(missat mer än 48 skoldagar)	

2. Hur skulle du beskriva din frånvaro i skolan? Har du snarare giltig eller ogiltig frånvaro. Giltigt är när det är godkänt av t.ex. vårdnadshavare eller läkare. Vänligen kryssa i.

alltid giltig frånvaro	ibland giltig frånvaro	ofta giltig frånvaro	mycket ofta giltig frånvaro	mestadels giltig frånvaro	alltid ogiltig frånvaro
------------------------	------------------------	----------------------	-----------------------------	---------------------------	-------------------------

3. Hur svårt är det under skolexamen (måndag till fredag) för dig att:

...sovna på kvällen?	Inte alls	något	ganska	mycket
...stiga upp på morgonen?	Inte alls	något	ganska	mycket
...lämna hemmet på morgonen?	Inte alls	något	ganska	mycket
...gå till skolan?	Inte alls	något	ganska	mycket
...komma in på skolans område/skolbyggnaden?	Inte alls	något	ganska	mycket
...gå in till klassen?	Inte alls	något	ganska	mycket
...gå på rast?	Inte alls	något	ganska	mycket
...stanna i skolan tills skoldagens slut?	Inte alls	något	ganska	mycket

4. När jag är frånvarande från skolan...

...är jag ensam hemma.	aldrig	ibland	ofta	för det mesta
...är jag ute ensam eller ute med vänner.	aldrig	ibland	ofta	för det mesta
...är jag tillsammans med en vuxen hemma.	aldrig	ibland	ofta	för det mesta

8

Före eller i skolan/på skoltid...	Stämmer på mig				Därför är jag borta från skolan eller tycker det är svårt att vara i skolan			
	Stämmer inte alls	Stämmer ibland	Stämmer ganska ofta	Stämmer mycket ofta	Stämmer inte alls	Stämmer ibland	Stämmer ganska ofta	Stämmer mycket ofta
1...känner jag mig nere eller deprimerad.								
2...vill jag hellre göra något hemma som är roligare än att vara i skolan.								
3...mår jag dåligt för jag hamnar i konflikt med en eller flera elever.								
4...är jag lättirriterad.								
5...tänker jag att en eller flera lärare är emot mig.								
6...är jag orolig för att något hemskt ska hända mina föräldrar.								
7...är jag rädd för att spy eller kissa på mig innan jag hinner lämna klassrummet.								
8...är jag trött eller har ingen energi.								
9...är jag rädd för att få frågor om min tidigare frånvaro eller varför jag är sen.								
10...känner jag mig sjuk.								
11...känner jag press eller krav från lärare.								
12...är jag rädd eller orolig för att prata med andra människor eller att andra pratar med mig.								
13...känner jag mig orättvist behandlad av mina föräldrar.								

ISAP Delskala

Symptompöäng: Funktionspoäng

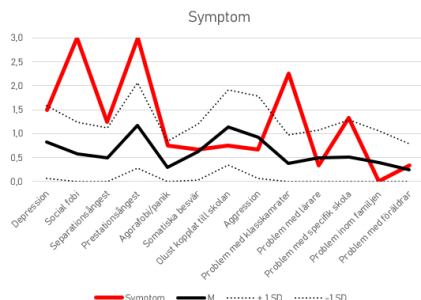
FÖRÄLDRAVERSION

Depression (Fråga 1+8+35+41+45/5)	0,00	0,00
Social fobi (Fråga 9+12+24+32+47/5):	0,00	0,00
Separationsångest (Fråga 6+25+27+38/4):	0,00	0,00
Prestationsångest (Fråga 28+29+44+48/4):	0,00	0,00
Agorafobi/panik (Fråga 7+19+33+46/4):	0,00	0,00
Somatiska besvär (Fråga 10+17+36/3):	0,00	0,00
Olust kopplat till skolan (Fråga 2+15+18+21/4):	0,00	0,00
Aggression (Fråga 4+16+37/3):	0,00	0,00
Problem med klasskamrater (Fråga 3+22+23+26/4):	0,00	0,00
Problem med lärare (Fråga 5+11+42/3):	0,00	0,00
Problem med specifik skola (Fråga 14+30+39/3):	0,00	0,00
Problem inom familjen (Fråga 31+34+43+49/4):	0,00	0,00
Problem med föräldrar (Fråga 13+20+40/3):	0,00	0,00

0: ingen
0,1 till 1,0: liten
1,1 till 2,0: måttlig
2,1 till 3,0: stor

Resultat

EXEMPEL

	Symptompöäng	Funktionspöäng
Depression	1.5	1.5
Social fobi	3.0	3.0
Separationsångest	1.3	1.5
Prestationsångest	3.0	3.0
Agorafobi/panik	0.8	0.8
Somatiska besvär	0.7	0.3
Olust kopplat till skolan	0.8	0.8
Aggression	0.7	0.3
Problem med klasskamrater	2.3	2.3
Problem med lärare	0.3	0.3
Problem med specifik skola	1.3	1.3
Problem inom familjen	0.0	0.0
Problem med föräldrar	0.3	0.3

0: ingen
0,1 till 1,0: liten
1,1 till 2,0: måttlig
2,1 till 3,0: stor

"Utifrån barnets egen skattning av ISAP befinner hen sig på en oroande hög nivå på delskalorna 2 (Social fobi), 3 (Separationsångest), 4 (Prestationsångest), 5 (Agorafobi/panik), 9 (Problem med klasskamrater) och 11 (Problem med specifik skola).

Påverkan på hens förmåga att gå i skolan är stor för delskalorna 3, 5 och 9."

11

- Ungdom (11-18 år) /Förälder
- 48/49 frågor, 13 delskalor
- Identifiera svårigheter relaterade till skolfrånvaroproblematik
 - Depression
 - Social fobi
 - Separationsångest
 - Prestationsångest
 - Agorafobi/panik
 - Somatiska besvär
 - Olust för att gå till skolan
 - Aggression
 - Problem med klasskamrater
 - Problem med lärare
 - Problem med specifik skola
 - Familjeproblem
 - Problem med föräldrarna

Inventory of school attendance problems (ISAP)

Dr. Martin Knollmann
Psykolog, forskare
Chef för en klinik specialiserad på SAP

13 IDENTIFERADE
PROBLEMMÖRÅDEN
KOPPLADE TILL
SKOLFRÅNVARO

BRED SCREENING
RIKTAD TILL
UNGDOM OCH
VÅRDNADSHAVARE

BÅDE SYMPTOMPÖÄNG
OCH FUNKTIONS-
PÖÄNG

OBS! STÄLLER
INGEN DIAGNOS!

UNDERLAG FÖR
SAMVERKAN!

UNDERLAG FÖR
FORTSÄTTA
SAMTAL!

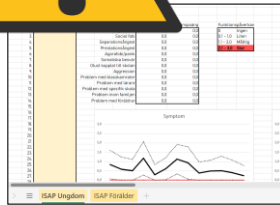

SWEDISH NATIONAL BOARD OF HEALTH AND WELFARE

12

- ISAP - Svenska - Barn Ungdom - För utskrift
- ISAP - Svenska - Barn Ungdom
- ISAP - Svenska - Förälder
- ISAP - Svenska - Förälder - För utskrift

13

13

Tack för mig!

Johan Strömbeck
Johan.strombeck@magelungen.com

14